

# Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2015/16:37

Torsdagen den 24 mars

---

## § 1 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Anders Ygeman

Information inför informellt ministermöte för rättsliga och inrikes  
frågor den 24 mars 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Jag ber statsrådet Anders Ygeman inleda.

Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

God förmiddag! Vi åker om några timmar till Bryssel för det möte som naturligtvis är påkallat av de fruktansvärda terrordåden som skedde i Belgien mot flygplatsen och mot tunnelbanestationen. Huvudsyftet med mötet är naturligtvis en solidaritetsförklaring med Belgien och Bryssel och visa att en attack mot Bryssel är en attack på hela Europa.

Ni har fått det utkast som just nu gäller utskickat. Det finns inga nya beslut i det paper som är utskickat. Det förväntas inte heller bli några nya beslut. Det här är – och det hoppas jag att nämnden har respekt för – fortfarande lite rörlig materia. Nästa gång jag kommer att ha chansen att påverka kommer sannolikt att bli i själva mötesrummet. Vi ser inte framför oss någon annan information till EU-nämnden än den vi har nu.

Det är inga beslut som ska fattas, och det här är information.

Som ni ser i den komplettering vi har skickat ut fanns frågetecken från några ledamöter om hur man ska tolka punkt 6. Vi skulle hellre föredra att man uttryckte sig med "swift access" i stället för "direct access". Det är helt enkelt för att förtydliga det som punkten innebär, nämligen att de rättsvårdande myndigheterna ska få ut information antingen via domstolsbeslut eller via single point of contact, det vill säga att man vid ändpunkten kan begära och få information i en förundersökning – precis som det fungerar i Sverige och i de andra europeiska länderna. Det har funnits en del problem med företag som rör sig över flera kontinenter.

Det här är något som det holländska ordförandeskapet jobbar på och som vi förhoppningsvis kommer att ta ställning till i juni.

Jag vill också passa på att tacka ledamöterna i oppositionen för det starka stöd som ni har visat för en svensk linje i de här sammanhangen. Det är extremt viktigt att vi visar upp en enad front i både Sverige och Europa. Jag tackar för de konstruktiva bidragen.

Ni har fått dokumentet utskickat, och det finns inga nyheter i det. Jag tänkte därför inte föredra ärendet mer detaljerat än så.

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Det är självklart viktigt med en solidaritetsförklaring och visa på att det finns en enhet i Europeiska unionen i sak och att man sammanställer allt som är på gång. Sedan får vi komma tillbaka i vidare beredning.

Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nu har vi inte haft möjlighet att titta på de kompletterande handlingarna. Det här går naturligtvis snabbt.

Det här handlar om de fruktansvärda terrordåden, som ministern sa. Det är klart att vi instämmer i vikten av att vara öppna och solidariska. Våra tankar, känslor och hjärtan är naturligtvis med offren och deras anhöriga.

Jag har några frågor på uttalandet från Moderaterna. Min första gäller punkten 2 om PNR. Vi tycker att PNR är bra, och det är en fråga som Sverige har drivit. Som vi har uppfattat det sitter frågan fast i Europaparlamentet. Kan ministern säga något om att frågan kan lösas ut därifrån nu?

Jag instämmer i frågetecknen om punkten 6 om "direct access".

Sedan utgår vi från att Sverige håller fast vid vikten av detta är förenligt med svensk grundlag och tryckfrihetsförordning och så vidare i alla delar som berörs, särskilt punkten 7 om "hate speech online".

Jag har ett frågetecken som jag hoppas att ministern kan reda ut. Det gäller joint group som föreslås ska sättas upp i punkten 9. Vi instämmer i uttalanden av ministern att det är inte aktuellt att inrätta en EU-polisenhet. Nu handlar det om att stärka samarbetet och dela information, inte operativa åtgärder. Ministern kanske kan säga någonting om han vet någonting mer.

Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Kan ministern utveckla lite mer och förklara grundligt för EU-nämnden vad det är som ska beslutas? Jag blir lite förvirrad. Jag uppfattade först att det är fråga om information och sedan att fatta beslut. Jag vill ha klarlagt om det ska fattas beslut eller om det är information.

Om det ska fattas beslut vill jag att ministern ska gå igenom vad vi fattar beslut om och vad det innebär så att vi alla känner oss säkra på vad vi beslutar om. Jag vill skicka med den uppmaningen innan vi uttalar oss.

Anf. 6 TINA ACKETOFT (L):

Jag beklagar naturligtvis vad som har hänt. Att vi har haft en så enad ställning i dessa frågor gläder mig.

Egentligen har mina frågor om joint group och "direct access" redan ställts.

Vår hållning från Liberalerna är som vanligt allt som är möjligt inom ramen för yttrandefriheten, vilket naturligtvis ska vara överordnat. Där ska Sverige med. Det behövs i detta läge.

Anf. 7 CAROLINE SZYBER (KD):

Jag vill också understryka formuleringen gällande punkten 6. Det är önskvärt om det går att ändra den i viss riktning, precis som statsrådet var inne på.

När jag har tittat på kompletteringen känner jag att vi kan ställa oss bakom den. Om det skulle bli stora förändringar på mötet vill vi hellre få tillbaka frågorna. Det som nu ligger på bordet känner jag så pass mycket igen att vi kan ställa oss bakom det.

Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag undrar också om det här är en informationspunkt eller besluts- punkt. Vi måste få lite mer förklarat, precis som de andra var inne på. Framför allt medlemsstaternas suveränitet och den svenska grundlagen måste respekteras gällande yttrandefrihet och suveränitet. Det är viktigt. Hastiga beslut ska inte fattas eftersom allt är så fruktansvärt.

Jag har en fråga när det gäller terroristerna – både Paris och Belgien. Dessa personer var kända från polisens sida. Varför gör man ingenting? Det är som om Sverige vet att jihadisterna kommer tillbaka, att i morgon händer någonting, men man gör ingenting i förväg. Hur tänker man då? Hur tänker Sverige och de andra länderna? Varför har de inte gjort något förebyggande? Det är också intressant att få veta.

Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Jag utgår från att detta är fråga om ett uttalande. Det är utifrån det som jag nu agerar.

Det är viktigt att händelser som de som nu har inträffat i sinom tid inte delar Europa och ökar den främlingsfientlighet som finns i Europa än mer.

Med detta sagt har jag några konkreta frågor som jag skulle önska att statsrådet försöker föra in i det uttalande som komma skall.

Först och främst vad gäller PNR är det viktigt att implementeringen av PNR sker på ett rättssäkert sätt och att det sker med respekt för den personliga integriteten.

Vad beträffar punkten 3 om vapen finns en relativ enighet i Sverige om våra positioner. Det här ska inte påverka de som använder legala vapen i sportsliga eller yrkesmässiga sammanhang.

Anf. 10 TINA ACKETOFT (L):

Jag utgick också ifrån att detta är ett uttalande, annars finns det ett antal olika punkter som vi från Liberalerna skulle vilja föra in, till exempel inrättandet av ett europeiskt FBI och så vidare.

Men jag utgår från att det inte är läge att göra det i detta läge.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Mina kommentarer ligger helt i linje med vad ministern redan har uttryckt samt vad allianspartierna också har uttryckt.

”Direct access” är ett mycket olyckligt ordval, för direct kan dels betyda direkt, det vill säga egen tillgång, att poliser ska kunna gå in och rota själva, dels betyda omedelbar tillgång, det vill säga att man har

snabba beslutsprocesser och att det sker med domstolsbeslut, såsom ministern sa.

Detta är ett olyckligt ordval som man borde ta bort, eftersom det kan misstolkas på det sättet. Det är därför väldigt viktigt att vi lyckas förändra det.

Vi har pratat om The Radicalization Awareness Network förut och att det finns olika sätt att jobba på med dem och att det är viktigt att dessa arbetsmetoder fullt ut respekterar svenska grundlagar och yttrandefriheten. Just detta är dock frågor som vi redan har haft uppe, så jag litar på att ministern, liksom tidigare, framför det på ett tydligt sätt.

Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Återigen vill jag bara förtydliga att inga beslut kommer att fattas. Det här är ett uttalande av ministrarna. Vi kommer att hinna ha många EU-nämnder och prata om dem emellan, så det behöver ni inte vara oroliga för.

När det gäller punkt 9 som Ulrika Karlsson tog upp om Europol är vi helt överens. Däremot finns det personal på Europol som gör saker, men det handlar inte om operativa polisinsatser eller operativa säkerhetsinsatser utan framför allt om att kunna sekondera personal till Europol för att kunna utbyta information på ett någorlunda rimligt sätt, även om jag också måste betona att svensk säkerhetstjänst främst utbyter information via andra kanaler än Europol.

Amineh Kakabaveh tog upp frågor om varför belgisk polis inte har agerat. Det är en spännande diskussion, men jag tror att vi ska ta den i ett annat sammanhang än inför mötet i dag.

Eskil Erlandsson tog upp diskussionen om PNR och vapen. Angående PNR har vi väl lite olika uppfattning. I alla andra punkter agerar vi utifrån den strategi som vi är överens om över blockgränserna och som vi har föredragit flera gånger tidigare i EU-nämnden.

Till Caroline Szyber vill jag säga att jag inte tror att det kommer upp något som dramatiskt förändrar det här, men det kan i små delar förändras på mötet. Vi kommer inte att ha möjlighet att samla EU-nämnden innan dess.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för denna diskussion och önskar lycka till på mötet. Jag önskar alla en glad och trevlig påsk, i den mån alla kan lyckas med det. Ha en trevlig helg!

# Innehållsförteckning

2015/16:37

24 mars

---

|                                               |          |
|-----------------------------------------------|----------|
| <b>§ 1 Rättsliga och inrikes frågor .....</b> | <b>1</b> |
| Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....                       | 1        |
| Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....      | 1        |
| Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....                | 2        |
| Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M) .....    | 2        |
| Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD).....                | 2        |
| Anf. 6 TINA ACKETOFT (L) .....                | 2        |
| Anf. 7 CAROLINE SZYBER (KD) .....             | 3        |
| Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V) .....             | 3        |
| Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C).....              | 3        |
| Anf. 10 TINA ACKETOFT (L) .....               | 3        |
| Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....                      | 3        |
| Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....     | 4        |
| Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....                      | 4        |